

Juhend raamatupidamisprogrammiga Merit Aktiva eurole üleminekuks

Gert Häusler

Märts 2011

Eeltegevused eurole üleminekuks

Eeltegevuste all mõeldakse siin toimingud, mida kasutaja saab teha enne eurole üleminekut, tagamaks töö sujuva jätkamise 2011. aastal.

Kontoplaani täiendamine

Kontoplaani tuleb sisestada euro – rahakontod. Igale olemasolevale kroonides rahakontole, millele jääb saldo seisuga 31.12.2010, peab olema kõrval vastav eurodes konto.

Kood	Nimetus	Tüüp	Balansi / Kasumiaruande kirje	Rahavoogude kirje
1000	Kassa - EEK	Aktiva	Raha	Raha
1001	Kassa - EUR	Aktiva	Raha	Raha
1010	SEB Pank - EEK	Aktiva	Raha	Raha
1011	SEB Pank EUR	Aktiva	Raha	Raha
1020	Swedbank - EEK	Aktiva	Raha	Raha
1021	Swedbank - EUR	Aktiva	Raha	Raha
1080	Raha teel / panga vahakonto	Aktiva	Raha	Raha

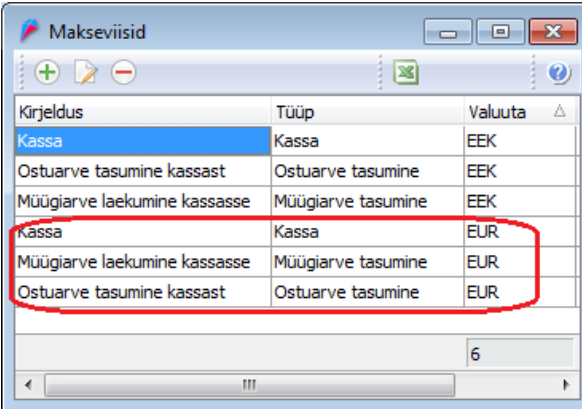
Pangakontode täiendamine

Pangakontode alla tuleb lisada eurodes valuutaga pangakontod.

Panga nimi	Pangakonto number	Konto	Valuuta	Lisainfo	Trükitakse
SEB Pank	11111111111111	1010	EEK		☒
Swedbank	222222222222	1020	EEK		☒
Tasaarveldus	-	1224	EEK		☐
SEB Pank	11111111111111	1011	EUR		☒
Swedbank	222222222222	1021	EUR		☒
Tasaarveldus	-	1224	EUR		☐

Makseviiside täiendamine

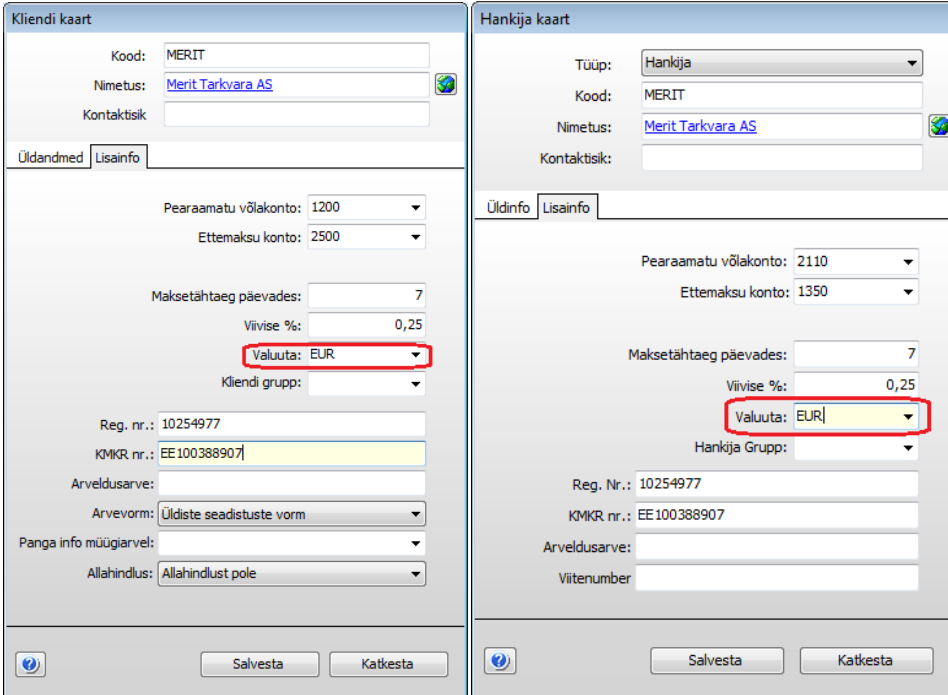
Makseviiside alla tuleb sisestada juurde euro valuutaga kassa-, müügiarvete- ja ostuarvete makseviisid.

Kirjeldus	Tüüp	Valuuta
Kassa	Kassa	EEK
Ostuarve tasumine kassast	Ostuarve tasumine	EEK
Müügiarve laekumine kassasse	Müügiarve tasumine	EEK
Kassa	Kassa	EUR
Müügiarve laekumine kassasse	Müügiarve tasumine	EUR
Ostuarve tasumine kassast	Ostuarve tasumine	EUR

Kliendi-, hankija ja maksukonto kaartidel valuuta muutmine

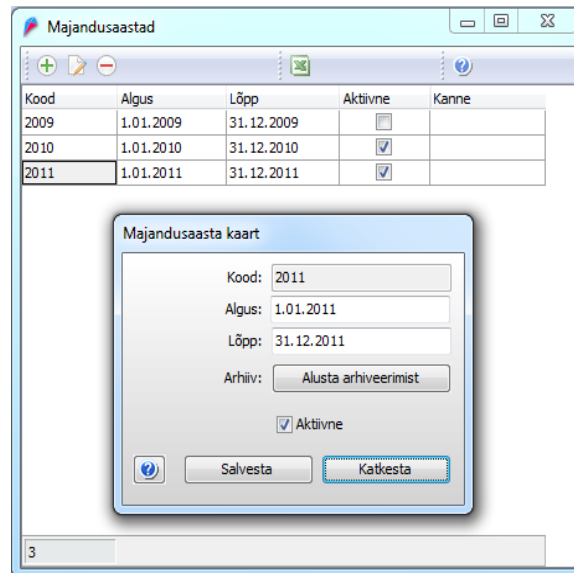
Vaikimisi paneb programm kuni 31.12.2010 uutele loodavatele kliendi-, hankija- ja maksukontode kaartidele valutaks krooni. Alates 01.01.2011 ja hiljem sisestatavatele uutele kaartidele pannakse automaatselt valutaks euro. Enne eurole üleminekut võiks neil klientidel ja hankijatel, kellega 2010. aastal majandustehinguid enam tõenäoliselt ei tule, valuuta muutuse käsitsi ära teha.

Kliendi kaart	Hankija kaart
Kood: MERIT	Tüüp: Hankija
Nimetus: Merit Tarkvara AS	Kood: MERIT
Kontaktisik:	Nimetus: Merit Tarkvara AS
Üldandmed Lisainfo	Üldinfo Lisainfo
Pearaamatu võlakonto: 1200	Pearaamatu võlakonto: 2110
Ettemaksu konto: 2500	Ettemaksu konto: 1350
Maksetähtaeg päevades: 7	Maksetähtaeg päevades: 7
Viivise %: 0,25	Viivise %: 0,25
Valuuta: EUR	Valuuta: EUR
Kliendi grupp:	Hankija Grupp:
Reg. nr.: 10254977	Reg. Nr.: 10254977
KMKR nr.: EE100388907	KMKR nr.: EE100388907
Arveldusarve:	Arveldusarve:
Arvevorm: Üldiste seadistuste vorm	Viitenumber:
Panga info müügiarvel:	
Allahindlus: Allahindlust pole	
Salvesta Katkesta	Salvesta Katkesta

Uue majandusaasta avamine

Liikuge peamenüüs „Firma --> Majandusaastad“ ja avage majandusaasta 2011.

Põhitegevused eurole üleminekuks

Eurodes saldode sisestamine pearaamatu kontodele

Kõikidele bilansi ja kasumiaruande kontodele on vaja sisestada algsaldo eurodes.

Algsaldo kanne tehakse kuupäevaga **31.12.2010**, kande valuuks on **EUR** ja kurss on **1**.

Loomulikult ei ole võimalik kohe 2. jaanuari hommikul sisestada 100% täpset algbilanssi, sest suure tõenäosusega on puudu veel detsembrikuu dokumente, mis lihtsalt ei ole veel laekunud, tegemata on palgad ja võib-olla mõned müügiarved. Antud pearaamatu kannet peab siis kasutaja niikaua täiendama, kuniks selgub täpne 2010. aasta tulemus. Kindlasti aga ei saa selle kande esmast sisestamist edasi lükata, kuna kõik rahakontod saavad oma algsaldod antud kandest.

Kõik algsaldod tuleb sisestada lähtudes kehtivast ümardusnõudest kroonisumma / 15,6466 ja kolmas koht peale koma otsustab, kas ümardatakse üles või alla.

Maksuamet on lubanud ümardada kõik saldod kliendi kasuks, seega maksusaldode puhul tuleb lähtuda maksuameti poolt tehtud ümardusloogikast.

Kliendi- ja hankijavõla kontode puhul on mõistlik eelnevalt ära teha ümardamine iga üksiku arve osas ja siis arvete euro summad summeerida.

Põhivara kontode osas on mõistlik võtta vastavate kontode saldod jaanuarikuu põhivara arvestusest, kuna iga põhivara eraldi ümardades saadakse teistsugune summa, kui bilansis vastavat kontot euroks konverteerides.

Algsaldo kandes tekkinud ümarduste vahe konverteeritakse ümarduse kontole.

Konto	Osakond	Kirjeldus	Deebet	Kreedit	K	P
1000		Algsaldo - Kassa	319,56	0,00		
1020		Algsaldo - Swedbank	766,94	0,00		
1800		Algsaldo - Põhivara	6 391,16	0,00		
1831		Algsaldo - Põhivara amort	-639,12	0,00		
2110		Algsaldo - Hankijad	0,00	1 597,79		
2210		Algsaldo - Palgad	0,00	639,12		
2320		Algsaldo - Maksuvõlg	0,00	95,87		
2910		Algsaldo - Osakapital	0,00	2 556,47		
2950		Algsaldo - Reserv	0,00	255,65		
2970		Algsaldo - Eelmiste perj. kasum	0,00	415,43		
3000		Algsaldo - Müük	0,00	6 391,16		
4000		Algsaldo - Kulud	5 112,93	0,00		
4399		Umardus	0,02	0,00		

Euro algsaldo kande sisestamisel tekib olukord, kus enamus kontodel on 2 saldot. Üks saldo kroonides ja teine saldo eurodes. Muretseda ei ole siin vaja, programm oskab neid saldosisid lahuse hoida ja ei summeeris neid üheski aruandes. Kroonisaldu muutus ei mõjuta eurosaldot ja vastupidi.

Uued põhivara kaardid

Kõik europerioodi kanduvate põhivarade põhivara kaardid on vaja sisestada täiendavalt eurodes.

Krooniperioodi põhivara

Europerioodi põhivara

1. Kõigile krooniperioodi põhivaradele tuleb sisestada väljale „Maha kantud“ kuupäev 31.12.2010.
2. Europerioodi põhivara kaardil tuleb sisestada:
 - a) Väljale „Soetusmaksumus“ vastava põhivara soetusmaksumus eurodes.
 - b) Väljale „Arvestuse algus“ kuupäev 01.01.2011.
 - c) Väljale „Kulum alguseks“ vastava põhivara kulum eurodes seisuga 31.12.2010.

Kõik punktis 2 käsitletud numbrid saab mugavalt kätte, kui prindite detsembrikuu põhivara arvestuse lehe.

Põhivara Amortisatsiooni Arvestus

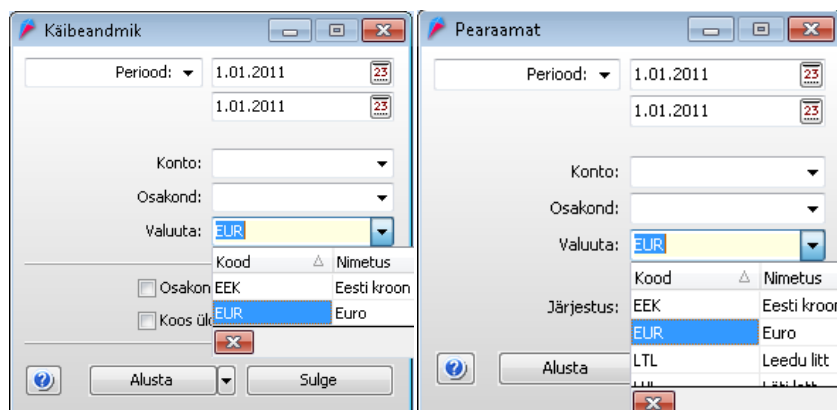
Arvestuse periood: 1.12.2010 - 31.12.2010

Kirjeldus	Soetatud	Soetusmaksumus	Arvest. Meetod	%	Perioodi kulum	Value After 1 Jääkm. lõpus	Total Expense 1 Kogukulum
Masinad ja seadmed							
Kaubik VW Caddy 1,9 L	20.08.2009	100 000,00	Lineaarne	20	1 666,67	71 999,96	28 000,04
Konto 1830 kokku:		100 000,00			1 666,67	71 999,96	28 000,04
Kõik kokku:		100 000,00			1 666,67	71 999,96	28 000,04

Muutused igapäevatoös

Pearaamatu aruanded

Käibeandmikku, päevaraamatut, bilansi, kasumi- ja rahavoogude aruandeid saab tellida ainult baasvaluutades, seega siis kas kroonides või eurodes. Pearaamatu aruannet saab tellida kõikides valuutades.

Bilansi, kasumiaruande ja rahavoogude aruande puhul on piiratud võrdlevate aruannete tellimist. Tellida saab võrdlevat bilanssi, kasumiaruannet ja rahavoogude aruannet ainult ühe valuuta piires, seega näiteks ei saa tellida aruannet võrdlemaks 2010. a. I kvartalit 2011. a. I kvartaliga, kuna mõlemal perioodil on erinev baasvaluuta.

Müügi- ja ostumoodul

Algsaldosid klientide-hankijate ja maksukontode viisi ei ole vaja sisestada.

Moodulite kasutusloogikas muutusi ei ole.

Hoidmaks ära ekslikke sisestusi, ei luba programm kasutajal sisestada kroonides valuutaga dokumente europerioodi ehk 2011. aastasse ja hilisematesse perioodidesse.

Arve

Klient: MERIT
Kuupäev: 25.01.2011
Kande kuupäev: 25.01.2011
Arve nr.: 1003
Osakond:
Projekt:
Valuuta: EEK
Kurs: 1

Merit Aktiva

EEK dokumente ei ole lubatud salvestada EUR baasvaluuta perioodi.
Palun muutke valuuta dokumendil ja kliendi kaardil.

Artikkel	Kirjeldus	Ühik	Kogus	Hind	Summa	Allahind
1Gkaup	1G mälu	tk	100,000	50	5 000,00	

Makseviis: Summa v.a. km. 5 000,00
Summa 0 KM kokku: 1 000,00
Maksetähtaeg: 1.02.2011 Ümardus: 0 0,00
Viivis: 0,25 Summa kokku: 6 000,00
Tasutud: 0,00
Jäänud tasuda: 6 000,00

Üldine info Lisainfo

Panga- ja kassamoodul

Panga- ja kassamoodulis on seoses eurole üleminekuga ja programmi kasutamise lihtsuse huvides tehtud funktsionaalne täiendus. Nimelt on 2011. versioonis võimalik tasuda või märkida baasvaluutas laekunuks kõiki arveid ja maksukohustusi, olenemata sellest, millises valuutas need on sisestatud.

Seega kõik krooniperioodis võlgu (laekumata) jäänud arveid saab 2011. aastal märkida tasutuks-laekunuks juba eurodes.

Näide: Laekumata arve nr 2929, esitatud 30.11.2010, summas 1564,66 EEK

Arve

Klient: MERIT
Kuupäev: 30.11.2010
Kande kuupäev: 30.11.2010
Arve nr.: 2929
Osakond:
Projekt:
Valuuta: EEK
Kurs: 1

Merit Tarkvara AS

Lõõtsa 6
11415 Tallinn Harju Maakond
Eesti Vabariik

Artikkel	Kirjeldus	Allahindus %	Kogus	Hind	Summa	KM	Osakond	Konto	P
tulu 20%	Teenus	0	1,000	1303,8833	1 303,88	20%		3000	

Makseviis: Summa v.a. km. 1 303,88
Summa 0 KM kokku: 260,78
Maksetähtaeg: 30.11.2010 Ümardus: 0 0,00
Viivis: 0 Summa kokku: 1 564,66
Tasutud: 0,00
Jäänud tasuda: 1 564,66

Üldine info Lisainfo

Eelmainitud arve tasumine europerioodil:

Kirjeldus	Tähtaeg	Maksmata	Summa
Arve nr. 2929 (30.11.2010)	30.11.2010	0,00	100,00

Kirjeldus	Kogus	Hind	Summa	Konto	Osakond	K	P
			0,00				

Summa kokku: 100,00
Erinevus maksmiseks märgitud summast: 0,00

Väikesaldode mahakandmine

Juhul kui tasutakse EUR perioodil EEK perioodi dokumente, siis üsna tihti tekib olukord kus 100%-line konverteerimine ei ole võimalik ja reskontrasse tekib kuni 7 sendine (EEK) võlg või ettemaks. Tekkivad vahed on võimalik kulusse kanda läbi Tasaarvelduse pangakonto EEK perioodis.

Näide: EUR perioodil tasutud arvete jääkide mahakandmine 31.12.2010

Kirjeldus	Tähtaeg	Maksmata	Summa
Arve nr. 10004 (6.07.2010)	20.07.2010	0,00	-0,06
Arve nr. M10007 (6.07.2010)	20.07.2010	0,00	0,06
Arve nr. 10008 (7.12.2010)	21.12.2010	0,00	0,02
Arve nr. 10009 (7.12.2010)	21.12.2010	0,00	0,01

Kirjeldus	Kogus	Hind	Summa	Konto	Osakond	K	P
Tasaarveldus Parim Firma OÜ	1,000	0,03	0,03		1224		
Ümardus EEK -> EUR Parim Firma OÜ	-1,000	0,03	-0,03		4399		

Summa kokku: 0,03
Erinevus maksmiseks märgitud summast: 0,00

Salvestamisel tekkiv kanne.

Pearaamatu kanne

Kande kood: PA Panga kanne Valuuta: EEK
Kande number: 33 Kurss: 1
Kande kuupäev: 31.12.2010

Dokument:

Konto	Osakond	Kirjeldus	Deebet	Kreedit
1224		Parim Firma OÜ	0,03	
1200		Arve nr. 10004 (6.07.2010) Parim Firma OÜ	0,06	
1200		Arve nr. 10008 (7.12.2010) Parim Firma OÜ		0,02
1200		Arve nr. 10009 (7.12.2010) Parim Firma OÜ		0,01
1200		Arve nr. M10007 (6.07.2010) Parim Firma OÜ		0,06
1224		Tasaarveldus Parim Firma OÜ Parim Firma OÜ		0,03
4399		Ümardus EEK -> EUR Parim Firma OÜ Parim Firma OÜ	0,03	
			0,12	0,12

EEK valuutas müügi- ja ostuarvete ümber konverteerimine

Enne 2010 majandusaasta esitamist oleks soovituslik ümber konverteerida kõik müügi- ja ostuarved, mis on majandusaasta esitamise hetkel veel tasumata/laekumata või mille tasumise/laekumise tähtaeg on teadmata.

Ümber konverteerimise vajadus seisneb selles, et hiljem ei ole võimalik EEK valuutas sisestatud dokumente tasumisel EUR's tekkinud mõnesendistest konverteerimisvahedest vabaneda ilma 2010 perioodi lisakandeid tegemata.

NÄIDE. Müügiarve ümberkonverteerimine dokumendile, mis ei olnud laekunud majandusaasta aruande esitamise hetkeks.

1. Dokument, mida soovitakse ümber konverteerida

The screenshot displays an invoice window titled 'Arve'. The client is 'Proovi Klient AS' located at Metsa 3, 12345 Tallinn Harju Maakond, Eesti Vabariik. The invoice number is 10002, dated 31.03.2010. The currency is EEK and the exchange rate is 1. The invoice contains one item: 'tulu muu' (maintenance of I kvaratal) with a unit price of 7866 and a quantity of 1,000, totaling 7866.00. The invoice also shows a payment schedule with a due date of 14.04.2010 and a payment of 0.25. The summary at the bottom right shows a total of 7,866.00, a total of 1,573.20, and a total of 9,439.20.

2. Lisame uue müügiarve samale kliendile kuupäevaga 31.12.2010, kuna programm ei luba olemasoleva dokumendi numbriga uut dokumenti salvestada, siis lisage arve numbri lõppu tärn. Arve valuutaks märkige EUR ja sisestage kurss 15.6466

Valige algsaldo artikkel ja summa väljale kirjutage antud originaalarvest tasumata/laekumata summa EUR's. Kontoks määrake tasaarvelduste konto ja kindlasti kontrollige, et sama kontot kasutaks pangamoodulis ka Tasaarvelduste pangakonto.

Maksetähtaeg sisestage sama, mis on originaalarvel.

3. Vaatame antud dokumendi baasi tekkinud pearaamatu kannet.

Pearaamatu kanne

Kande kood:	MA	Müügiarve kanne	Valuuta:	EUR
Kande number:	12		Kurss:	15,6466
Kande kuupäev:	31.12.2010			
Dokument	10002*			

Konto	Osakond	Kirjeldus	Valuuta	Deebet	Kreedit
1224		Algsaldo 1 summa *	603,27		603,27
1200		Proovi Klient AS - 10002*	603,27	9 439,12	
				9 439,12	9 439,12

Märgitud summat kasutame hiljem tasaarveldusel pangaaknas.

4. Järgnevalt sisestame Panga moodulis uue pangamakse, millega märgime tasutuks esialgse EEK dokumendi.

Pangakontoks valime Tasaarveldus – EEK, dokumendi kuupäevaks sisestame 31.12.2010 Summaks sisestame summa, mida vaatlesime konverteeritud müügidokumendi pearaamatu kandes.

Järgnevalt märgime tasutuks originaalse EEK valuutaga arve ja konverteerimisest tekkinud vahe konteerime pangamakseakna alumisel osal vastavale ümarduse tulu/kulu kontole.

Panga makse

Panga konto: **Tasaarveldus**

Kuupäev: **31.12.2010**

Dok. nr.:

Summa: **9439,12**

Klient: PK [Proovi Klient AS](#)

Valuuta: EEK

Kurss: 1

Kirjeldus	Tähtaeg	Maksmata	Summa
Arve nr. 10002 (31.03.2010)	14.04.2010	0,00	9 439,20

0,00 (ettemaks)

Kirjeldus	Kogus	Hind	Summa	Konto	Osakond	K	P
Tasaarveldus -> Dokumendi konvert. EEK -> EUR	-1,000	0,08	-0,08	4399			

Summa kokku: 9439,12

Erinevus maksmiseks märgitud summast: 0,00

Maksekorraldused

Maksekorraldusete kasutusloogikas muutusi ei ole.

Ainukeseks piiranguks on, et EEK perioodi sisestatud ostuarvetele ja maksukohustustele ei ole võimalik EUR perioodis maksekorraldusi tekitada.

Laomoodul

Laomooduli kasutusloogikas muutusi ei ole.

Artiklite omahinna ümberarvutamiseks tuleb käivitada ümberarvutuse protsess „Ladu → Lao omahinna ümberarvutus“. Alguskuupäevaks 01.01.2011 Antud protsess arvutab ümber kõigi 2011. aastal liikunud laoartiklite omahinna ja teeb vajalikud täpsustused kulukannetes. Laohindade ümberarvutus ei konverteeri artikli kaardil sisestatud müügihindu. Antud protsessi tasuks käivitada alati, kui on toimunud muudatused ostudokumentides varasemates perioodides ja kindlasti ka enne majandus-aasta sulgemist või arhiveerimist.

Laomoodul aruandlus toimib kuupäeva põhiselt.

Kui tellida laoseisu aruanne krooniperioodis, kuvatakse aruandlus kroonides.

Lao seisu aruanne

Kuupäev: 31.12.2010

Artikli kood	Nimetus	Meetod	Laoseis	Keskmine hind	Laoseis rahas
LK1	Hürematid	Keskmine omahind	50,000 TK	21,00	1 050,00
Artikleid kokku: 1			50,000 TK	21,00	1 050,00

Kui tellida laoseisu aruanne europerioodis, kuvatakse aruandlus eurodes.

Lao seisu aruanne

Kuupäev: 1.01.2011

Artikli kood	Nimetus	Meetod	Laoseis	Keskmine hind	Laoseis rahas
LK1	Hürematid	Keskmine omahind	50,000 TK	1,34	67,11
Artikleid kokku: 1			50,000 TK	1,34	67,11
